

Tình hình hi n t i không thu n l i cho vi c th o lu n v đ t tài h t nhân. Có l chính sách h t nhân hi n t i v n ti p t c và không ng i nào dám làm đi u ng c l i.

V n đ ng hành lang nh h ng l n đ n chính sách nguyên t Nh t B n

Các n n nhân đ ng đ t t m trú t i khu v c th đ c th thao c a m t tr ng h c đ a ph ng t i Sendai, ngày 19/3/11. (Reuters)

Cùng v i th m h a Fukushima, nhi u v n đ đã n i lên v chính sách h t nhân c a Nh t. Tuy v y, đã m t tu n l trôi qua k t khi th m h a x y ra, hi n t i gi i truy n thông c a n c này v n còn t ra dè d t m t cách đáng ng c nhiên. Le Monde gi i thích « u n khúc » trên v i bài vi t « S c m nh c a vi c v n đ ng hành lang ng h h t nhân làm tiêu tan m i ý đ nh tranh lu n v ch đ này ».

Theo Le Monde, nguyên nhân c t lỗi n m trong lòng B Công Th ng Nh t B n, b đ c giao trách nhi m phát tri n lĩnh v c h t nhân đ đ m b o s đ c l p v năng l ng c a đ t n c. ng Taro Kono, ngh sĩ đ ng T do Dân ch đ i l p, đã nh n m nh v « m i liên h m t thi t gi a b này và các công ty năng l ng ». Nh ng m i liên h này nh m m c đích đ cho nh ng quan ch c thu c C quan Năng l ng Nh t B n có đ c ch làm các công ty năng l ng sau khi v h u.

Lĩnh v c h t nhân v n đem l i l i ích kinh t to l n. Chín t p đoàn đi n l c, đ ng đ u là T p đoàn Đi n l c Tokyo (TEPCO), dĩ nhiên ki m đ c r t nhi u ti n. T đó, h dùng ti n đ bồi tr n cho các đ án h t nhân m i. Le Monde cho bi t, hi n t ng này đã có t lâu. Năm 1982, chính quy n m t thành ph i mi n trung Nh t B n đã đ c đ ngh nh n 1 tri u yên (8,8 tri u euro) đ ch p nh n vi c xây đ ng m t nhà máy h t nhân.

Các công ty đi n l c cũng đ u t nhi u cho ch ng trình qu ng cáo trên các ph ng ti n truy n thông. B i th , nên khi có v n đ x y ra, thì truy n hình cũng ít đ c p đ n. Trong khi đó, đa s các nhà báo ph trách v n đ h t nhân đ u thu c Câu l c b Báo chí c a B Công Th ng. Vì th , h ph i n m t nhau, và khi có xì-căn-đan, thì h cũng có đ c p t i nh ng không h đ t v n đ v chính sách h t nhân c a nhà n c.

Tình hình hi n t i không thu n l i cho vi c th o lu n v đ tài h t nhân. Có l chính sách h t nhân hi n t i v n ti p t c và không ng i nào dám làm đi u ng c l i.

Tháng 8/2009, đ ng Dân ch c a ông Naoto Kan đã k t thúc h n 50 năm c m quy n c a Đ ng Dân ch T do, đ chi m đ s trong Quố c h i. Th nh ng vi c này cũng không làm thay đ i đ c nh ng chính sách có t tr c, do đ ng Dân ch c m quy n ph n l n ph i đ a vào các nghi p đoàn. Trong khi đó, Nh t B n, nghi p đoàn năng l ng r t có nh h ng.

Trong b i c nh đó, th t khó có th kh i đ y đ c nh ng v n đ v m t đ dày đ c c a các nhà máy h t nhân trên m t đ t n c có nguy c đ ng đ t cao, v hi n t ng t n đ ng rác th i phóng x c các nhà máy h t nhân, hay vi c th o lu n xem Nh t có ph i t b năng l ng h t nhân hay không.

Đi u này khó th x y ra, tr khi k ch b n x u nh t Fukushima tr thành hi n th c. Th nh ng, m t chuyên gia cho r ng, n u có đ t v n đ v chính sách h t nhân, thì vi c đó cũng đ n t s c ép c a c a dân, ch không ph i t nhà n c.

Nh t B n trong th thách: C u tr ch m và thi u

Liberation cũng quan tâm đ n tình hình Nh t B n v i bài vi t « Nh t B n trong th thách tinh th n đoàn k t ».

Đ ng đ t và sóng th n đã tàn phá h n 500 km b bi n Nh t B n, t c g p 4 l n tr n sóng th n Aceh năm 2004 ở Indonesia. Hôm th sáu r i, Fukushima l i x y ra đ ng đ t v i c ng đ mà theo Nh t B n lên đ n 7 đ Richter. Th t ng Naoto Kan đã ph i th t lên : « Khó khăn th t là to l n ». Ông này cũng đ ng viên ng i dân: « Đ t n c chúng ta đã đ c xây đ ng l i m t cách k di u sau th chi n th hai, và hôm nay m t l n n a, v i s c m nh đoàn k t, chúng ta s xây đ ng l i đ t n c ».

Libération nhán đánh, chính phá đã ra sác che giáu sáyáu kém trong viác huy đáng ngá i dân cá nác giúp đá các nán nhán. Hàng cáu trá đán rát chám do khó khăn vá há tháng truyán thông. Hán náa, láng hàng cáu trá lái rát thiáu. Libération cho ráng, đáu này thát « lá lòng » khi nó đián ra á mát nác giàu nhá Nhát Bán.

Chá trong vài ngày mà có đán 24 ngá i chát á các trung tâm di tán. á vùng đông bác nác này hián tái có đán 2.000 trung tâm di tán vái 440.000 ngá i lánh nán. Đa sá, há phái ăn uáng thiáu thán, chá có mát báa ăn, hay thám chí không có gì đá ăn trong ngày. Có gán 800. 000 ngá i dân khác cũng thiáu láng thác, do không có tián đá mua, hoác không có gì đá mua. Mát nhân viên cáu há cho biát, náu tình hình này tiáp đián, các nán nhán sá phái chát đái.

Nhiáu trung tâm di tán không đián, không nác, không khí đát. Ngá i may mán lám cũng chá đác sá i ám báng lò than đát lên giáa hoang tàn đá nát. Nhiáu trung tâm không có đián và gaz đá làm nóng thác ăn, vì thá ngá i dân phái ăn thác ăn nguá i lánh trong khi nhiát đá bên ngoài chá có 5°C. Hián táng thân nhiát bá há xuáng đang ngày càng nhiáu. Mát bác sĩ cáu há cho biát, hián tái cháa có nguy cá xáy ra đái đách, nháng náu tình hình thiáu thán kéo dài thì đái đách sá không còn xa náa.

Nhiáu tá chác phi lái nhuán đã lên án sá chám cháp trong công tác cáu há cáa chính phá Nhát. Mát nhân viên cáu há cho ráng, phán lán nháng nán nhán sá còn á trong các trung tâm di tán vài tháng, thám chí còn nhiáu hán náa. Thêm vào đó, chính phá không tá chác há trá tâm lý cho nán nhán, nhát là cho các bé mà cha má đã bá sóng thán cá p đi và đang suy sáp tinh thán và đang thiáu đái.

Ngá i Tây Táng hoang mang khi đác Đát Lai Lát Ma rái chính tráng

Liên quan đán tình hình Tây Táng sau khi Đát Lai Lát Ma tuyên bá rút khái chính tráng, Le Monde có bài nhán đánh « Sá rút lui cáa đác Đát Lai Lát Ma làm tăng thêm nái sá hái cáa ngá i Tây Táng ».

Hôm thá tá 16/3/2011, mát nhà sá Tây Táng 21 tuái tên là Lobsang Phuntsog đã tá thiáu á khu tá trá Aba, tánh Tá Xuyên. Sá kián này đián ra vào lúc nái hoang mang đang xâm chiám 6 triáu

ngái Tây Táng vá ngái ká tháa đác Đát Lai Lát Ma. Vá sá này tá thiáu và thát to : « Đác Đát Lai Lát Ma vá ná ». Lúc đá, cánh sát cháy đán và đánh nháa sá này. Hàng trám ngái dán và sá sái đá xuáng đáng biáu tánh.

Sau khi tháng nghá vái chánh quyán, mái ngái đá đáa nháa sá vá tu vián, và sau đá đáa đán bánh vián. Do bá tháng quáa náng, nán nháa sá đá chát váo lúc 3 giá khuya hám đá. Tân Hoa Xá đá đán lái phát ngán nhán cáa chánh quyán đáa pháng cáo buác các nháa sá đá ngán cánh sát đáa nán nhán đá bánh vián.

Cái chát cáa Phuntsog đá khián 500 ngái xuáng đáng biáu tánh tá cáo sá đán áp cáa chánh phá Bác Kinh đái vái ngái Tây Táng. Cuác biáu tánh đán ra tái thánh phá Dharamasala cáa nán Đá, nái sinh sáng cáa đác Đát Lai Lát Ma. Nháng ngái biáu tánh đá đáa lán sáng nái đáy cá các nác Ráp sá pá đán Tây Táng.

Sá siát chát tháng tin cáa chánh phá Trung Quác và sá khó khán cáa các tá chác láu vong Tây Táng trong viác xác minh lái tháng tin tá Tây Táng, lám cho tánh hánh rát bát nán. Nháa Tây Táng hác Robert Barnett thuác đái hác Columbia tá New York nhán đánh, sá rát lui cáa đác Đát Lai Lát Ma đái vái ngái Tây Táng là mát sá kián « biá thám ». Đá cáng chánh là lý do vì sao mà đác Đát Lai Lát Ma đá kêu gái có quyát đánh báu ra ngái ká tháa trong nháng ngáy tái.

Theo ông Barnett, ngái Tây Táng tá trong nác chá nghe tháng tin vá sá ra đái này mát cách rát hán chá qua các pháng tián truyán tháng cáa nháa nác Trung Quác. Vì thá, rát có nguy cá là há cám tháy bá bá rái.

G7 giúp giám áp lác lán đáng yen

Trong lánh vác kinh tá, Le Figaro có bài tháng tin vá viác đáng yen giám giá vái dòng táa « Các nác G7 lám giám áp lác cáa đáng yen ».

Trong đám thá nám ráng sáng thá sáu 18/3, các nác G7 đá quyát đánh phái háp hánh đáng nhám đái phó vái hián táng đáng yen táng giá do háu quá cáa sáng thán và đáng đát. Bá tráng Kinh tá Pháp, bà Christine Lagarde đánh giá, hánh đáng kiáu này là rát hiám, đáy là lán

đầu tiên kể từ năm 2000.

Kết quả là đồng yen đã giảm giá ngay trong ngày thứ sáu, với mức 80,99 yen đổi một đô la, trong khi trước đó là 78,95 yen đổi một đô la. Một hệ quả ngoài dự đoán là đồng euro đã tăng lên so với đồng đô la. Các ngân hàng trung ương của Pháp, Anh và Canada cho biết đã bán ra đồng yen, nhưng không cho biết số lượng cụ thể là bao nhiêu. Còn ngân hàng Trung ương Mỹ thì bán ra đồng yen tổng cộng 50 triệu đô la.

Về phần mình, hôm qua, Ngân hàng Trung ương Nhật Bản đã bơm thêm 3 000 tỷ yen (28 tỷ euro) vào thị trường tiền tệ. Như vậy, kể từ đầu tuần, Nhật đã bơm vào thị trường này 37 000 tỷ yen (333 tỷ euro). Số can thiệp kép của các ngân hàng đã kích thích các thị trường chứng khoán.

Đối với Nhật Bản, thì quy tắc như trên của nhóm G7 là dấu hiệu thể hiện niềm tin vào Nhật Bản. Thủ tướng Naoto Kan hôm qua đã khẳng định, người Nhật sẽ quy tắc tâm hành đồng đô la vượt qua thảm kịch này.